

Årsberetning 2017

Københavns Byret

---

1. Indledning – kort præsentation af retten

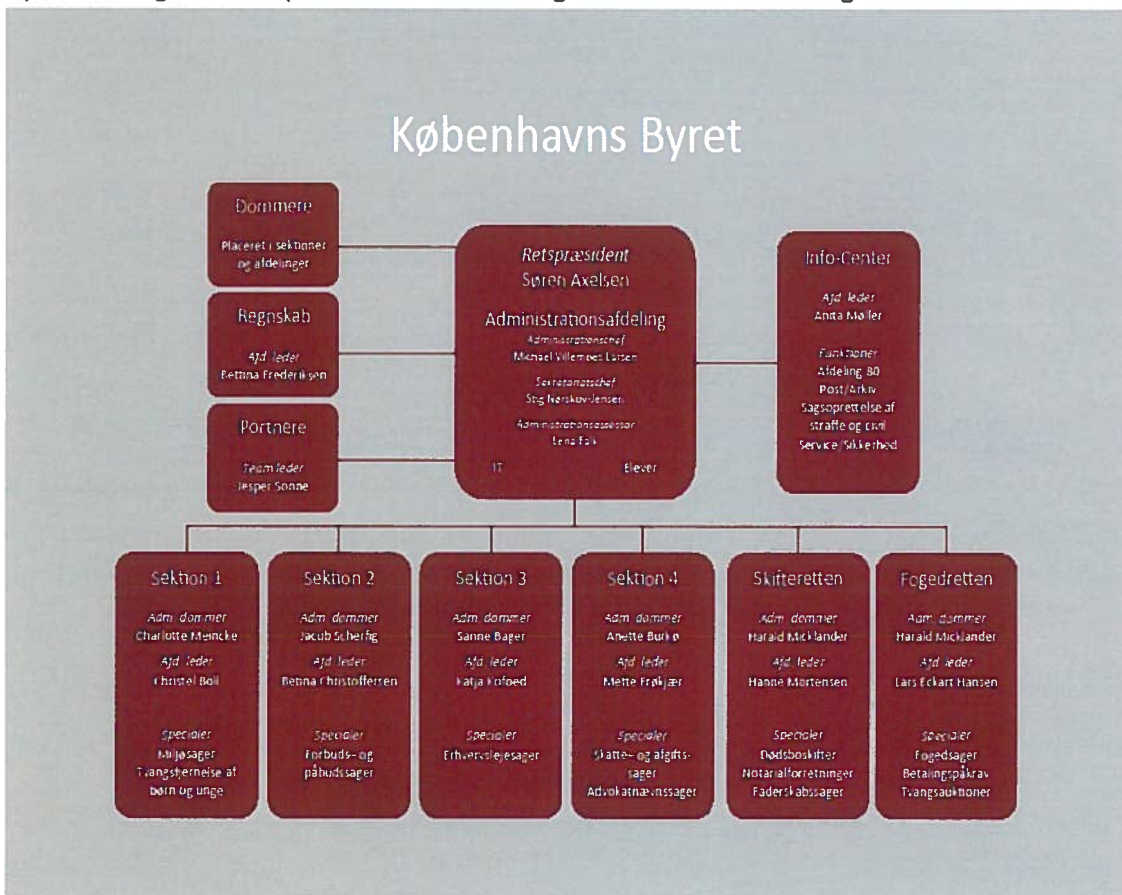
Københavns Byret er den største af Danmarks 24 byretter. Retten betjener en stor del af Københavns Kommune samt Dragør og Tårnby kommuner. I retskredsen bor ca. 400.000 indbyggere. Byrettens præsident har det øverste ansvar for administrationen af retten.

I byretten er foruden retspræsidenten ansat ca. 60 jurister fordelt med 41 dommere og ca. 20 retsassessorer og dommerfuldmægtige, ca. 140 kontorfunktionærer, herunder 8 elever, samt et antal retsbude, portnere og it-medarbejdere.

Københavns Byret behandler civile sager og straffesager, skiftesager, notarialforretninger og fogedsager.

Det er Byrettens vurdering, at de organisatoriske tiltag, Københavns Byret har iværksat for at sikre en forsvarelig og hensigtsmæssig drift, fungerer. Byrettens organisationsmodel åbner mulighed for at fremme kvalitet i kraft af videndeling og specialisering i sektionerne og afdelingerne samtidig med, at modellen åbner mulighed for en hensigtsmæssig afvikling af såvel de meget store flerdommersager som et meget betydeligt antal mindre sager, f.eks. bodesager. Organisationen er dynamisk, således at det løbende overvejes, om opgaverne ligger mest hensigtsmæssigt både i afdelinger/sektioner og afdelinger/sektioner imellem.

Byrettens organisation pr. 1. marts 2017 fremgår af nedenstående diagram:

2. Resultater i 2017 – produktivitet og aktivitet

Udgangspunktet for mål- og resultatstyring ved Danmarks Domstole fremgår af strategien i ”Danmarks Domstole - for ret og retfærdighed”.

Københavns Byret fastsætter herunder en lang række interne mål om sagsbehandlingstider, produktion, produktivitet og sagsbeholdning specielt inden for Byrettens fire kerneområder civil-, straffe-, foged- og skifteret, hvor Byretten kan sammenligne sig med øvrige byretter. Målet er samtidigt at styrke ejerskabet til mål og resultater ved Københavns Byret, hvilket bl.a. sker ved udfærdigelse af interne månedlige statistikker.

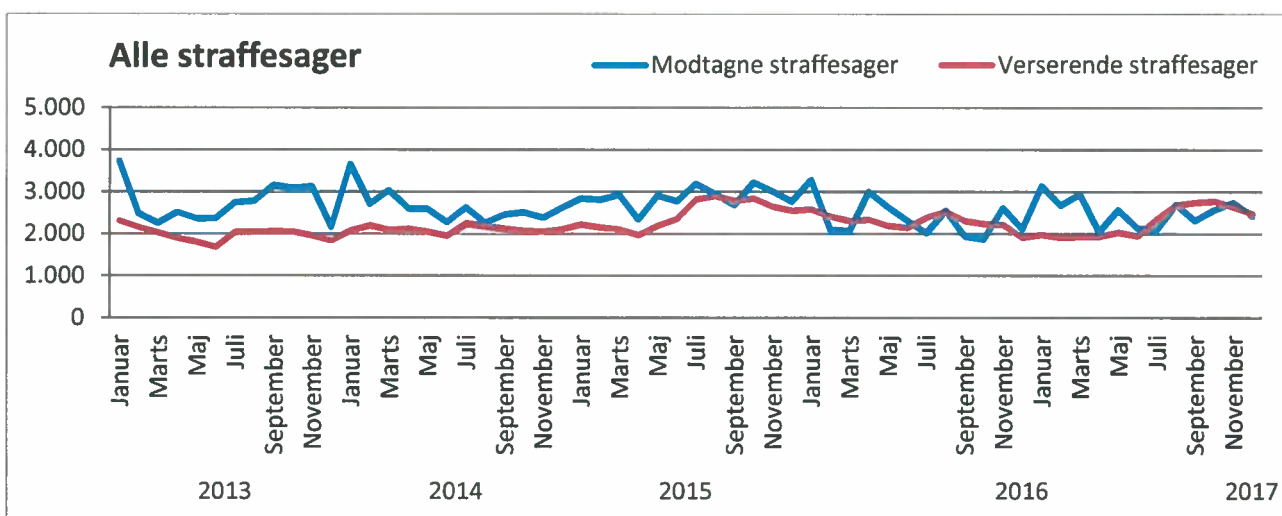
Af de samlede årsmåltal for byretten 2017 fremgår det, at der for byrettens samlede sagsproduktivitet inden for kerneområderne har været et mindre fald i forhold til 2016. Årsagen hertil er bl.a. de særlige udfordringer Københavns Byret i 2017 har stået overfor. I 2017 modtog Københavns Byret således 430 flere domsmandssager end i 2016 svarende til en stigning på 19 % og 41 flere nævningsager svarende til en stigning på 73 % i forhold til 2016. Til sammenligning er de ekstra 430 domsmandssager Københavns Byret modtog i 2017, flere domsmandssager end de 10 mindste byretter modtager om året.

Hertil kommer, at karakteren af nogle af sagerne er helt ekstraordinære og bl.a. kræver større logistisk planlægning m.v. Her kan f.eks. nævnes Ubådssagen, LTF-drabssager, andre bandesager samt større bedragerisager med op til 19 tiltalte og over 100 berammede retsdage. Ingen af de øvrige byretter har sager med en sådan mediebevågenhed, politibevogtning og belastningsgrad som de sager, der eksempelvis her er nævnt.

Afviklingen af netop den type af sager har været og er særdeles ressourcebelastende og vægter i det samlede produktivitsregnskab for byretten slet ikke svarende til belastningen og ressourceforbruget og står således på ingen måde mål med de ressourcer, der tildeles til behandling af en ordinær sag af samme slags.

Straffesager

Antallet af modtagne straffesager i 2017 er steget med 1.847 sager i forhold til 2016. Det er derfor i 2017 ikke fuldt ud lykkedes for byretten at fastholde det ønskede antal verserende sager. Der vil i lighed med tidligere år også i 2018 være fokus på at nedbringe antallet af verserende sager.

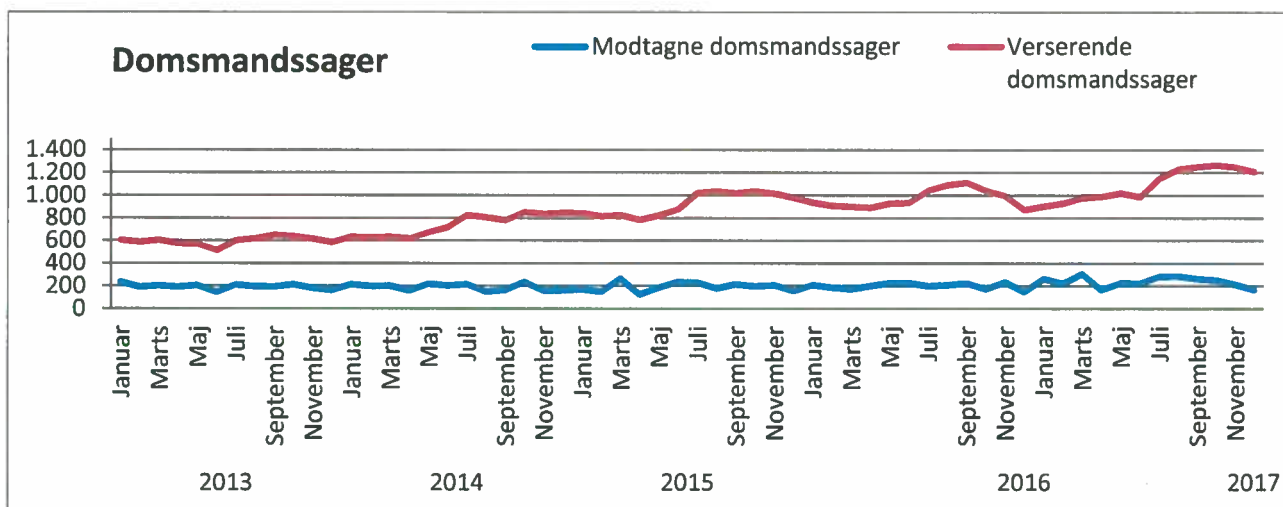

Domsmandssager

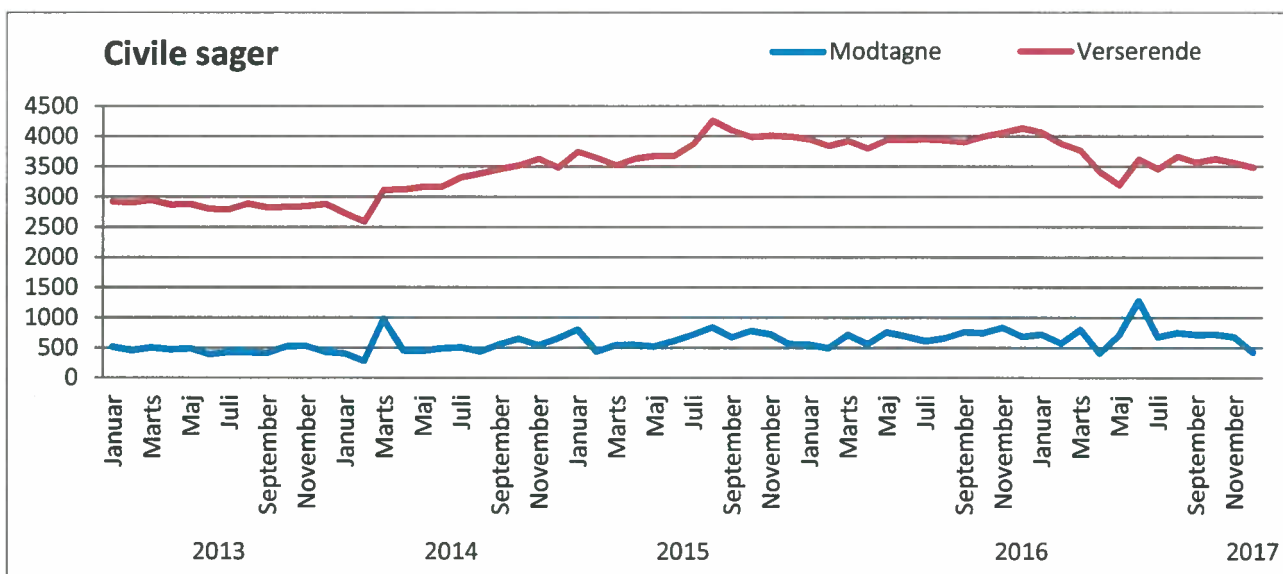
Det lykkedes i 2016 byretten at reducere antallet af verserende domsmandssager. I 2010 havde Københavns Byret således på et tidspunkt over 1.400 verserende domsmandssager. Dette antal sager blev i 2012 og 2013 nedbragt til under 600 sager, og hvor antallet af modtagne domsmandssager i perioden samtidigt var konstant. I 2017 ses en stigning i antallet af verserende domsmandssager og ved årsskiftet havde byretten 1.204 verserende domsmandssager. Årsagen hertil er som anført indledningsvis, at sagerne er af større kompleksitet med flere tiltalte samt stigningen i antallet af modtagne domsmandssager.

For at nedbringe antallet af verserende domsmandssager har byretten pr. 1. juni 2018 oprettet to ekstra retsafdelinger, der bl.a. skal afvikle domsmandssager (vold- og våbensager).

Civile sager

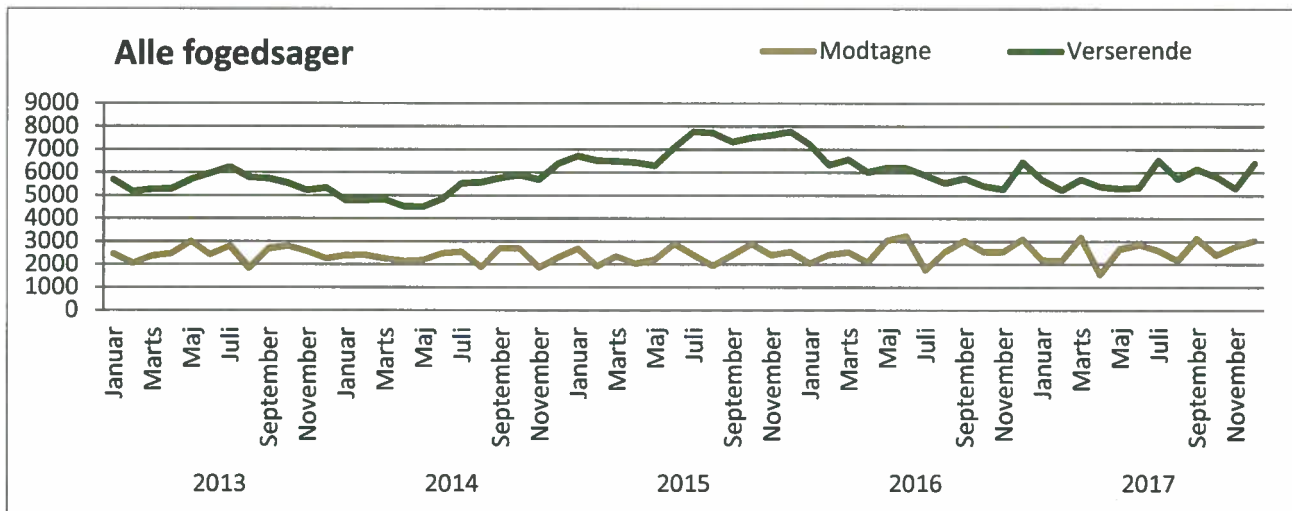
Der har i 2017 i lighed med tidligere år været en mindre stigning i antallet af civile sager. Antallet af verserende civile sager er nogenlunde konstant i forhold til 2016. En stor del af sagerne udgøres fortsat af "flysager". Det er og vil fortsat være byrettens mål at nedbringe sagsbehandlingstiden også i 2018.

I statistikken for civile sager indgår også de såkaldte "tunge" civile sager. Byretten modtager fortsat mange "tunge" civile sager, som tidligere begyndte i landsretten som 1. instanssager. Der er tale om sager, hvor der anvendes langt flere ressourcer og ofte langt flere retsdage end på gennemsnitlige civile sager. I flere af sagerne deltager også tre dommere. Der er i 2017 modtaget 183 såkaldte "tunge" civile sager mod 150 i 2016.

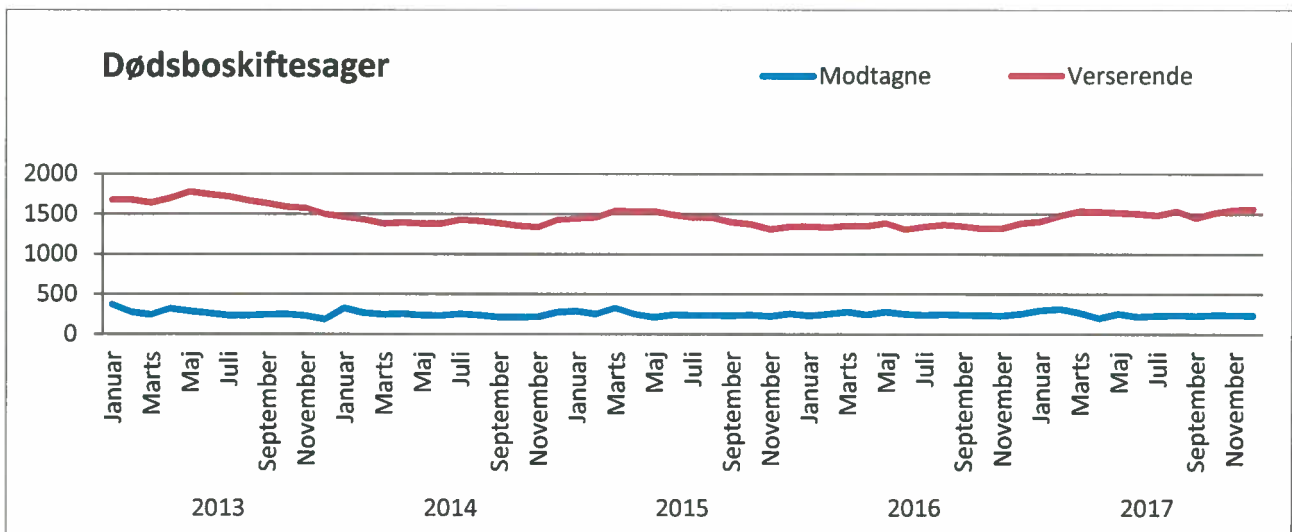
Fogedsager

På fogedområdet har antallet af modtagne sager i 2017 været konstant i forhold til 2016. Fokus har i en længere periode været på og er fortsat at nedbringe sagsbehandlingstiden og dermed antallet af verserende sager. Det kan konstateres, at der i 2017 har været en mindre stigning i antallet af verserende fogedsager. Fokus på hurtigere gennemførelse af sagerne vil fortsætte i 2018.

Dødsboskiftesager

På dødsboskifteområdet er antallet af modtagne sager i lighed med tidligere år konstant, og der bliver løbende arbejdet med at nedbringe antallet af verserende sager. Der vil også i 2018 blive arbejdet på yderligere at nedbringe gennemløbstiden.

3. Sagsbehandlingstid (målopfyldelse og gennemsnitlig sagsbehandlingstid)

Med henblik på en konkret udmøntning af det overordnede mål om korte sagsbehandlingstider har Domstolsstyrelsen i samarbejde med retterne foretaget en revision af de hidtidige mål for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved byretterne. Et væsentligt element har været produktivetsberegninger, målopfyldelse i forhold til mål for sagsbehandlingstider samt oversigt over den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for udvalgte sagstyper.

Københavns Byret kan fuldt ud tilslutte sig målene om korte sagsbehandlingstider. Det er de seneste år lykkedes at nedbringe sagsbehandlingstiderne i en række sagstyper, men den markante stigning i antallet af bl.a. modtagne domsmandssager og nævningsager i 2017 medfører, at det ikke er muligt at opretholde hurtige gennemløbstider.

Udfordringerne ved målsætningen

Fra politisk side har der gennem en årrække været fastsat en målsætning om, at alle alvorlige voldssager, voldtægtssager og våbenlovssager, hvor der nedlægges påstand om ubetinget frihedsstraf, skal behandles af domstolene inden 37 dage.

Senest – som led i behandlingen af lovforslag nr. L 204 (FT 2017-2018 fremsat af justitsministeren den 21. marts 2018) om ændring af retsplejeloven (nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager) – har Justitsministeriet ønsket at ændre definitionen af VVV-sager.

Efter lovforslaget er de særligt prioriterede sager, der omfattes af målet om en sagsbehandlingstid på maksimalt 37 dage frem over sager, hvor hovedforholdet (ikke kun i sager, hvor der idømmes ubetinget frihedsstraf) er en af følgende forbrydelser:

Voldssager

- *straffelovens § 119, stk. 1 (vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv)*
- *straffelovens § 123 (vold mod vidner)*
- *straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1 (simpel vold) (dvs. kun gentagelsestilfælde)*
- *straffelovens §§ 245 og 245 a (grov vold)*
- *straffelovens § 246 (særligt grov vold)*

Voldtægtssager

- *straffelovens § § 216 og 225, jf. § 216*

Københavns Byret er helt enig i, at det er positivt at have en målsætning om en kort sagsbehandlingstid i nævnte type sager.

For at opfylde målsætningen for de særlige VVV-sager skal en række faktorer dog være opfyldt. Bl.a. skal byretten, anklagemyndigheden og forsvarerne have tid i deres kalendere til at møde i retten samtidig på et givet tidspunkt for afholdelse af hovedforhandlingen inden 37 dage.

Byretten kan altid tilbyde tider inden for fristen på 37 dage, men desværre har der langt fra i alle situationer været et tidspunkt, hvor den forsvarer, der her været beskikket, har haft tid i sin kalender. Selvom hovedforhandlingen har kunnet berammes med alle aktørerne inden for 37 dage, sker det i en del tilfælde, at retten ikke har kunnet forkynde tilsigelsen til retsmødet for den tiltalte og vidnerne. Hvis ikke tilsigelsen er forkyndt, og den pågældende som følge heraf ikke møder, skal retsmødet ofte udsættes, og fristen på 37 dage springer. Selvom retten eller i sidste ende politiet har forkyndt tilsigelsen, sker det desværre også hyppigt, at den tiltalte, eller et af vidnerne, alligevel udebliver fra det berammede retsmøde, således at politiet skal anholde og fremstille den pågældende. Det er i den forbindelse ikke i en storby realistisk at forvente, at politiet kan køre ud og finde den pågældende i løbet af få timer, hvorfor sager også i den situation ofte udsættes og omberammes med deraf følgende længere sagsbehandlingstid.

Endelig kan det være påkrævet at udsætte sager, hvis det ikke har været muligt for politiet at fremskaffe de fornødne erklæringer vedrørende f.eks. tekniske beviser og personlige oplysninger m.v. til brug for sagen.

For at medvirke til at opnå de nye politisk fastsatte målsætninger vil byretten pr. 1. juni 2018 oprette to ekstra retsafdelinger, der hovedsaglig skal afvikle VVV-sager (vold- og våbensager).

En faktor, der også har påvirket byrettens sagsbehandlingstider i 2017, er det store antal "tunge" civile sager, der tidligere var 1. instanssager i landsretten, og som ved domstolsreformen blev henlagt til at begynde i Byretten ofte som 3-dommersager, der er meget ressourcetunge for Byretten.

En anden faktor, der har påvirket sagsbehandlingstiden i 2017 er gennemførelsen af store og langvarige straffesager med mange tiltalte og som afvikles over mange retsdage, herunder sager om drab, økonomisk kriminalitet og narkotikakriminalitet, som både i forbindelse med varetægtsfængslingerne, fristforlængelserne og sagernes gennemførelse, har trukket store ressourcer.

Endelig kan der for visse sagstypers vedkommende være behov for at justere målsætningerne, idet målene i praksis har vist sig at være urealistiske på grund af forhold, retterne ikke er herre over, f.eks. forelæggelse for Retslægerådet eller Arbejdsskadestyrelsen, vanskelig forkyndelse m.m. Disse ofte meget langvarige sager påvirker den gennemsnitlige sagsbehandlingstid så meget, at den ikke længere er retvisende for det store flertal af sager.

	Resultat 2017	Målsætning	
		2017	2018
Alle almindelige straffesager			
Under 2 mdr.	83%	80%	80%
Nævninge- og domsmandssager (hovedforhandlede)			
Under 4 mdr.	60%	77%	80%
Tilståelsessager og sager uden domsmænd (hovedforhandlede)			
Under 4 mdr.	69%	78%	80%

	Resultat 2017	Målsætning	
		2017	2018
Alle alm. sager, boligretssager, småsager m.m.			
under 6 mdr.	65%	76%	80%
Alm. sager og boligretssager (hovedforhandlede)			
under 15 mdr.	64%	67%	70%
Småsager (hovedforhandlede)			
under 9 mdr.	49%	69%	70%
Alle forældreansvars- og ægteskabssager			
Under 6 mdr.	66%	80%	80%

Fogedsager

I 2017 er målopfyldelsen på de særlige fogedsager - afsluttet under 2 måneder - forbedret og er nu tæt på den fastsatte målsætning. Ligeledes er sagsbehandlingstiden for de almindelige fogedsager og betalingspåkrav forbedret, så retten nu er tæt på at opfylde målsætningen for disse sager.

	Resultat 2017	Målsætning	
		2017	2018
Alm. fogedsager og betalingspåkrav			
under 3 mdr.	73%	80%	80%
Særlige fogedsager			
Under 2 mdr.	74%	80%	80%

Tvangsauktioner

	Resultat 2017	Målsætning	
		2017	2018
Solgt efter 1. auktion			
under 5 mdr.	33%	80%	80%

Dødsboskiftesager

På skifteområdet er resultatet på såvel sagsbehandlingstiden som målopfyldelsen tæt på de fastsatte målsætninger for 2017.

	Resultat 2017	Målsætning	
		2017	2018
Udlevering af bo			
under 2 mdr.	79,8%	80%	80%

4. Byrettens mål og målsætninger i 2017

Handlingsplanen for Byretten i 2017 indeholdt disse målsætninger og mål:

1. Digitalisering af Danmarks Domstole (2014-2017)
  - a. Digitalisering af civile sager
  - b. Digital behandling af straffesager, herunder digitale retsmøder
2. Sikkerhed (2015-2017)
3. Forkyndelse (2017-2018)
4. Ledelsesudvikling (2017-2019)

Nedenfor beskrives de enkelte gennemførte tiltag og projekter i 2017 under hvert mål.

Digitalisering af Danmarks Domstole

Digitalisering af civile sager

I november 2017 fik Københavns Byret "Civilsystemet", som sammen med portalen "Min retssag.dk" er retternes nye digitale system til behandling af civile sager. Eksisterende papirsager behandles i det gamle system, med mindre det anses for formålstjenligt at digitalisere dem, og lægge dem ind i Civilsystemet. Primo april 2018 er næsten halvdelen af Byrettens civile sager digitale og behandles i det nye Civilsystem.

Digital behandling af straffesager

Der er indgået en samarbejdsaftale med Københavns Politi og anklagemyndigheden omkring gennemførelse af et antal digitale, mindre straffesager i 2017. Der er tale om et pilotprojekt, idet der ikke – som for de civile sager – er et system, der understøtter den digitale behandling af sagerne. Der evalueres løbende, og retningslinjer og aftaler justeres, så gennemførelsen af digitale straffesager bliver så strømlinet som muligt. Samtidig er enkelte store retssager gennemført helt eller delvist digitalt. Det er sket efter aftale i hver enkelt sag, og der er brugt flere forskellige modeller, som efterfølgende er blevet evalueret.

Sikkerhed

Den midlertidige ordning med fast adgangskontrol fortsætter i 2017 og 2018 sideløbende med, at alle retsbygninger er blevet risikovurderet. Der er gennemført en mere ensartet praksis for adgangskontrollen, og der er iværksat arbejde med at lave et ensartet legitimationskort for Danmarks Domstole. Sikkerheden for fogederne er løbende blevet drøftet, og der er i visse udkørende sager en service-/sikkerhedsmedarbejder med fogeden rundt i byen.

Forkyndelse

Pr. 1 marts 2017 blev forkyndelsesopgaven i straffesager samlet ved retterne, som således overtog de forkyndelsesopgaver, som politiet tidligere havde stået for. Der er blevet indført Forenklet Digital Forkyndelse, FDF, som betyder, at mange sager kan forkyndes via e-Boks. FDF er efterfølgende blevet udvidet, så det

også kan anvendes af fogedretterne. Det har været en stor opgave at overtage og implementere forkyndelsen i straffesagerne i Byrettens almindelig sagsbehandling, men i løbet af 2017 er ordningen blevet en succes, og antallet af sager, hvor det lykkes af forkynde for alle implicerede og få retsmøderne gennemført, er mindst på højde med den tidligere ordning.

Ledelsesudvikling

Der er gennemført ledelseskurser for alle nye ledere, og Byretten har igen i 2017 gennemført et lederseminar for den samlede ledelse. Danmarks Domstole arbejder på en ny systematiseret lederuddannelse for alle retternes ledere, og Byretten har sammen med andre retter medvirket ved tilblivelsen af de nye uddannelser, som vil starte op i 2018.

Der er gennemført en trivsels- og ledelsesevaluering i Danmarks Domstole, og de enkelte ledere og afdelinger har fulgt op på deres og afdelingernes resultater.

Øvrige udviklingstiltag

En af Byrettens sektioner har med støtte fra Kompetencefonden gennemført et projekt om god retsledelse, hvor de enkelte dommere og dommerfuldmægtige har evalueret hinanden og givet hinanden feedback på retsledelse mv.

Regnskabsafdelingen har gennemført et lean-projekt med henblik på at optimere sagsgangene.

Københavns Byret, maj 2017

Søren Axelsen
retspræsident

